

fotografiranje s fotoaparatom

Vsakdo, ki potuje, si želi, da bi svoje vtise in doživetja s potovanja delil z drugimi. Na tak ali drugačen način se trudimo, da bi opisali, kaj se nam je pripetilo na poti, kakšne ljudi smo srečevali, kako je izgledala pokrajina, hrana, običaji... če se še tako trudimo, tega ne bomo uspeli pričarati tako dobro, kot to lahko stori fotografija, za fotografijo pa potrebujemo fotoaparata.

Kakšen fotoaparata vzeti z seboj in kako ga uporabljati?

Odgovor na to vprašanje ni tako preprost, kot bi lahko bil, predvsem zato, ker to področje v zadnjem času doživlja temeljite spremembe, digitalni fotoaparati in fotografija pa sta prinesla nov pristop do tega medija.

Predvsem se moramo prej malce poučiti o sami fotografiji in fotoaparatih, da ne bi šele na poti začeli odkrivati, kaj nam manjka in česa ne potrebujemo, kaj bi si želeli fotografirati, pa s svojo opremo ne moremo.

Najprej je treba poudariti, da se je fotografija v svojem bistvu zajemanja slike razdelila na dva dela, in sicer na analogno fotografijo, ki beleži slike na fotografsko emulzijo (negativ ali diapozitiv), ter digitalno fotografijo, ki zajema slike na svetlobno občutljive elektronske

senzorje ter nato zabeležene slike hrani v spominu aparata ali na spominskih karticah, principi in zakonitosti fotografiranja ter optike pa v obeh primerih ostajajo isti.

Pri **analogni fotografiji** ločimo več vrst fotoaparata, vendar se bomo omejili samo na dve med amaterji najbolj priljubljeni vrsti 35mm aparatov, in sicer na kompaktne in zrcalno refleksne aparate. V obeh primerih se slika beleži na običajen 35mm film (dia ali negativ), s katerega kasneje izdelamo fotografije ali pa slike projiciramo na platno. Bistveno je, kakšne filme bomo vzeli s seboj na pot, negativ ali diapozitivne filme.

Razlika je precejšnja. Iz **negativ filmov** lahko naredimo samo fotografije, ne moremo pa jih projicirati na platno; so cenejši in za fotografiranje z njimi ne potrebujemo dragega fotoaparata.

Diapozitivni filmi so namenjeni predvsem projiciranju fotografij na platno, skeniranju za tisk in bolj zahtevnim namenom, kjer je pomembna predvsem kvaliteta barv in ostrine. So malce dražji od negativ filmov in stroški samega razvijanja brez izdelave fotografij so večji. Za slikanje z diapozitivi je dobro imeti boljši aparat z natančnim svetlomerom.

Kompaktni fotoaparati so zaradi svoje majhnosti in po večini enostavne uporabe zelo priljubljeni. Dražji modeli imajo tudi zum in avtomatsko ostrjenje.

Pri teh aparatih vidimo področje, ki ga bomo fotografirali, skozi ločeno iskalo; so majhni in nevpadljivi, lahko jih vtaknemo v žep in so nam vedno pri roki.

Zrcalno refleksni aparti so priljubljeni predvsem zaradi svoje vsestranskosti in nadgradljivosti sistema. Odlikuje jih to, da imajo zamenljive objektivne in da področje fotografiranja vidimo skozi objektiv; tako lahko še preden naredimo posnetek preverimo ostrino in kader ter tako dobimo dosti boljše predstavo o tem, kako bo fotografija izgledala. Objektiv na takšnem aparatu lahko zamenjamo in aparat tako prilagodimo za različne potrebe fotografiranja.

Digitalne fotoaparate lahko razdelimo podobno kot analogne na kompaktne in zrcalno refleksne. Trenutno je na tržišču cela poplava različnih modelov, ki pa v osnovi zelo hitro zastarajo; razvoj na tem področju se še zdaleč ni ustavil in je tesno povezan z razvojem računalniške opreme. Trenutno je največja težava v tem, da ni enotnih standardov. Vsak proizvajalec ima svojo tehnologijo hranjenja in obdelovanja fotografij, ki jo zagovarja in ki ponavadi ni

združljiva z ostalimi. Tako se lahko zgodi, da boste nekje na poti kupili spominsko kartico za fotoaparatus, ki pa ne bo delovala, ker je narejena za drug tip fotoaparatur. Za razliko od analognih fotoaparatur, ki fotografijo beležijo na film, se pri digitalnih to odvija preko ccd senzorjev v aparatu; ti so zelo občutljivi na zunanje vplive in porabijo precej energije. Skoraj obvezno je, da ima digitalni fotoaparatus na zadnji strani majhen monitor, s katerim lahko vidimo področje, ki ga bomo fotografirali, po fotografiranju pa si lahko nastale fotografije tudi takoj pogledamo in zberišemo tiste, ki nam niso všeč.

Cene takšnih fotoaparatur so zaenkrat v primerjavi z analognimi zelo visoke, vendar pa ni stroškov z nakupom in razvijanjem filmov. Zrcalno refleksni digitalni fotoaparatusi so trenutno povprečnemu uporabniku cenovno še nedostopni, kupujejo jih predvsem časopisne hiše in profesionalni fotografi.

Kakšen fotoaparatus naj torej vzamem na pot?

To je odvisno predvsem od nas samih, kakšno predznanje in izkušnje imamo na tem področju. Na poti ne bo časa za eksperimentiranje in učenje, zato moramo svojo opremo poznati.

Ključnega pomena je tudi to, kaj bomo s fotografijami počeli: jih bomo hranili v albumu in le občasno pregledali ali nameravamo narediti diaprojekcijo in vse skupaj pospremiti z opisi in doživetji za širši krog prijateljev. V prvem primeru nam zadostuje že cenejši kompaktni fotoaparatus ("trotlca"), lahko je tudi brez zuma in ponavadi ne presega zneska dvajsetih tisočakov; fotografiramo izključno na negative in potem iz njih naredimo fotografije. Če nameravamo narediti diaprojekcijo, je pomembno, da fotografiramo na diafilme. Aparatus mora imeti dober svetlometer, ker so ti filmi bolj občutljivi za pravilno osvetlitev.

Skoraj vsi **zrcalno refleksni fotoaparatusi** premorejo takšne svetlomere, potrebno pa je boljše poznavanje fotografiranja in funkcij aparatusa. So mnogo večji od kompaktnih in s pripadajočimi objektivimi in opremo zahtevajo več prostora med prtljago; dobro se obnesejo predvsem v težjih pogojih fotografiranja, kjer svetloba in vreme nista idealna, saj so možne tudi drugačne nastavitve fotografiranja. Uporabljajo jih predvsem fotoamaterji, ki precej potujejo in imajo kar obsežno znanje iz fotografije. Obstajajo pa tudi takšni zrcalno refleksni fotoaparatusi, ki so prilagojeni za lažje rokovanje in imajo vgrajeno avtomatiko, ki

poskrbi za pravilne nastavitve fotoaparatusa, tako da se lahko posvetimo izključno motivu in kadru. Včasih se splača nositi s seboj malo več opreme in narediti res lepe fotografije, tako da tisti, ki jih to veseli in se ukvarjajo s fotografijo, ne bi smeli zamuditi nobene priložnosti. Zrcalno refleksni aparatus s pripadajočo opremo in objektivimi je zanje tako prava izbira.

Je pa mnogo ljudi, ki jih fotografija sama po sebi ne zanima toliko in nimajo časa, da bi se bolje poučili o fotografiji in fotoaparaturih, radi pa bi imeli dobre fotografije in jih tudi prajicirali. V takšnem primeru je najbolje kupiti **kompaktni aparatus višjega cenovnega razreda** znanih proizvajalcev, kot so: Canon, Olympus, Pentax, Nikon... Ponavadi takšni aparatusi premorejo zelo dober svetlometer, avtomatsko ostrenje, zum, programsko avtomatiko in zelo kvalitetne leče. Zavzamejo malo prostora, so lahki in rokovanje je enostavno, fotografija pa razen v redkih primerih ne bo odstopala od kvalitete zrcalno refleksnih aparatur. Pomembneje je, da imamo aparatus s seboj, le tako bodo nastale fotografije s potovanja, ki bodo podkrepile naše spomine in tudi drugim dale vpogled v naša doživetja. Era fotografija pove več kot tisoč besed. Pa dobro luč!

Tekst: Mojca Opara, Michaela Zehetner
Fotografije: ZOOM, Huber

Človeštvo je imelo vedno polno idej za polepšanje telesa, vendar lepota ni bila vedno cilj posega v telo. Nekateri ljudje imajo piercing kot **protest** proti konvencionalni držji, drugim je všeč **bolečina**, tretjim pa se zdi preprosto **»cool«** in **»trendy«**.

Piercing je eden najbolj radikalnih in bolečih posegov v telo. Kljub temu je veliko ljudi, ki se odločijo za prebadanje, zadovoljnih. V primerjavi s tetoviranjem je piercing bolj boleč in zahteva res profesionalnega mojstra. Prebodena koža se namreč včasih okuži in to lahko postane resno problematično, še posebej, če gre za nevarne bakterije.

Kljub resnim posledicam in možnosti okužbe **modni aspekt** piercinga še vedno prevladuje, tetoviranje in piercing se smatrata tudi kot seksi in privlačno. Piercing ni samo sledenje punk modi iz 70. let. K vse večji popularnosti so pripomogli modni gurui kot npr. Jean Paul Gaultier, ki nosi z dragoceno verižico povezana uhana v ušesu in v nosu, ali kot Naomi Campbell, ki ima piercing v popku. Piercing je lahko tudi **kulturno pogojen**. V Španiji na primer starši naročijo piercing ušes deklicam kmalu po rojstvu, v Indiji pa deklice nosijo uhane v nosu. Vse več ljudi se odloči tudi za več kot en uhan, kar pa pogosto vodi v **odvisnost**.

Cenovno gledano je piercing zelo drag, ker zahteva zelo spretnega in izurjenega mojstra. Večina stane od 15 do 50 evrov, ušesni piercing je cenejši (od 2,5 evrov naprej), piercing na nenavadnih mestih telesa pa dražji (tudi do 500 evrov).

PIERCING: »Fashion victim« ali »pain junkie«?

Piercing ni iznajdba našega časa. V starem Egiptu je bil piercing v popku znak kraljevske krvi in je bil rezerviran samo za plemeniteže. V nekaterih predelih severne Afrike si mladi fantje vstavijo uhan v kožo na modih, kar je del iniciacijskih obredov. Ironično pa danes v mnogih tradicionalnih deželah mnoge starodavne oblike telesnega nakita, ki so danes popularne med mladimi v zahodnem svetu, izginejo kot rezultat vpliva zahodne civilizacije.

Danes se pojavljata predvsem dve obliki piercinga. Medtem ko **žrtve mode oz. »fashion victims«** sprejmejo mučenje majhnega uhana na katerem koli delu telesa že preprosto zato, da bi bili lepi ali v trendu, imajo nekateri radi piercing zaradi bolečine. »Bolečina je edina resnična stvar,« je rekel Kafka. V bolečini ne obstaja jutri ali včeraj niti tukaj ali tam. Je trenutna in direktna. Med **odvisniki od bolečine oz. »pain junkie-ji«** je piercing ali celo ožigosanje brez lokalne anestezije postal pravi šport.

Ožigosanje oz. »branding«, ki prihaja iz ZDA, se izvaja z žareče vročimi predmeti, ki jih pritisnejo na kožo. Tako kot so na divjem zahodu ožigosali živino, da bi označili, komu pripada, je danes človeška koža ožigosana z žarečimi predmeti, nastale brazgotine ali vzorci pa so občudovane. Gonilna sila postmoderne ožigosanja je Marilyn Manson, ki se sklicuje na Nietzscheja... Prav nič zabaven fenomen samopohabljanja je v zadnjem času vse bolj razširjen. Sami akterji pravijo, da jim to prikrje duševno bolečino: »Ko se počutim mrtvega in praznega navznoter, je kri iz rane piercinga ali brazgotine res stimulativna. Bolečina mi pove, da še vedno lahko nekaj čutim.«

Kot alternativa je danes v modi t.i. **»Fun Piercing«** za vse, ki želijo samo začasno, dokler je v trendu, s piercingom polepšati telo. Tu se pritrjevanje uhana na različne dele telesa izvaja s kirurško nitjo (0,5 mm), ki se razkroji po dveh do treh mesecih. V tem primeru je (za razliko od kovinskega piercinga) alergičnih reakcij in vnetij zelo malo, ker ni kovine, ki bi prišla v stik s tkivom. Namesto tradicionalnega tetoviranja pa se vse bolj uveljavlja tetoviranje s heno, čeprav tudi to včasih povzroči alergično reakcijo.

Nasveti za piercing

1. Piercing je neke vrste trajen način posega v telo, zato je treba pred odločitvijo dobro premisliti. Vedeti je treba, da tudi če se uhan odstrani, ko se ga naveličate nositi, vedno ostane vidna brazgotina.
2. Verjetno bo vaš novi okrasni nakit sprožil veliko pozornosti in reakcij. Pripravljene morate biti tako na pozitivne kot tudi na negativne komentarje.
3. Najbolj pomembno je, da izberete profesionalnega mojstra, ki ve, kaj dela. Imeti mora higiensko orodje za prebadanje in kvalitetne zlate ali kirurške srebrne uhane.
4. Piercing lahko povzroči okužbo. Predvsem je treba skrbeti za dobro higieno – piercing je treba vsak dan umiti z antibakterijskim milom, dvakrat na dan pa ga je treba namazati s sterilizirno tinkturo. V primeru okužbe se obrnite na profesionalnega mojstra.
5. Vsekakor priporočamo, da se najprej pogovorite s starši (če ste stari manj kot 18 let) in s kom, ki ima že osebne izkušnje s piercingom.

zemlja je modra kot pomaranča

0802626
www.euro26.si
info@euro26.si

Tekst: Mojca Opara

Imate predsodke? Seveda ne. Ste tolerantni do drugih? Bolj kot ne. Bi šli na sprehod z osebo z Downovim sindromom ali povabili gluhonelega na žur? Se kdaj zgražate nad debelimi ljudmi ali s prstom kažete za malimi ljudmi? Bi imeli geja za sostanovalca? Bi se poročili s črncem ali črnko? Bi delili hišo z muslimani? Načeloma bi. Kaj pa pravi vaša podzavest? Kot večina ljudi smo prepričani, da vidimo in tretiramo ljudi enako, ne glede na njihovo raso, versko prepričanje, starost, spol in spolno usmeritev, telesni izgled ... Pa vendar diskriminacija obstaja. Gre za skrite stereotipe in predsodke v nas, ki vplivajo na našo percepcijo in delovanje.

Psihologi z univerze Yale in univerze v Washingtonu so sestavili teste implicitne povezave (Implicit Association Tests - IAT), ki merijo podzavestne predsodke. Več kot milijon testov je bilo že rešenih in pri večini so testi razkrili podzavestne predsodke. Poskusite tudi sami rešiti enega od testov na spletni strani www.tolerance.org. »Dig deeper« ... rezultati vas bodo zelo presenetili!

make your future, know the past

Vedno pa ne gre samo za skrite stereotipe - rasizem, fašizem, antisemitizem, homofobija, ksenofobija, seksizem in ostale oblike nestrpnosti so še kako vidne v današnji družbi. Na **mednarodni dan proti fašizmu in antisemitizmu, 9. novembra**, potekajo različne aktivnosti v številnih državah na pobudo nevladnih organizacij ter skupin, ki se zavzemajo za strpnost v družbi. Letos so se pod geslom **»make your future, know the past«** širom po Evropi organizirale komemoracije v spomin na pogrom iz leta 1938 ter v opomin, da se zgodovina takratne nacistične Nemčije ne bi ponovila nikoli več.

tvoja pot k strpnosti

Na Uradu RS za mladino so letos organizirali delavnice »Tvoja pot k strpnosti« na temo predsodkov, ki so potekale na 10 različnih srednjih šolah širom po Sloveniji. V okviru projekta "Vsi drugačni - vsi enakopravni" so udeleženci na delavnicah poglobili vedenje tako o lastnih predsodkih in stereotipih kot tudi o nestrpnosti v svoji okolici ter se seznanili z ukrepi in dejanji v boju proti nestrpnosti in predsodkom.

Ob koncu delavnic so pripravili evalvacijo - kaj mladi mislijo o predsodkih, do koga imajo predsodke in zakaj se le-ti pojavljajo in ponavljajo. V povprečju so na vseh šolah mnenja, da so pri nas izmed vseh oblik nestrpnosti še posebej prisotni rasizem (40%), homofobija (24%), lokalpatriotizem (20%) in ksenofobija (14%).

striponatečaj: drugačnost nas bogati

Oktober se je zaključil striponatečaj na temo »Drugačnost nas bogati«. Izdelki 45 avtorjev so bili razstavljeni na prvi razstavi v času Študentske arene. Sporočila stripov so dosegla svoj cilj. Vsak strip je na svoj način podal razmislek o pisanem svetu, katerega barve so nam všeč ali pa ne, pa naj gre za barve obleke, avtomobila in končno tudi kože. Stripe je ocenila štiričlanska komisija, vzporedno pa je potekalo tudi ocenjevanje obiskovalcev. Vse stripe si lahko ogledate na spletni strani www.uradzamladino.org.

Zmagali so stripi:

Strip, ki ima največjo sporočilno vrednost:

- **Krožec in strpnost**, avtor **MIHA MAREK**.

Strip, ki ima najboljšo likovno, tehnično usklajenost:

- **Enotni raznoliki**, avtor **MATIC GOLJA**.

Strip po izboru občinstva:

- **Zgodba o prijaznem zmajčku**, avtor **MATEJ KOVAČIČ**.

In kaj pomeni geslo "Zemlja je modra kot pomaranča?"

»Vsak ima svoj pogled na določeno stvar in to moramo sprejeti.«

»Vsi ljudje smo si različni, vsaka oseba je nekaj posebnega.«

»Vsak ima svoje mnenje, katerega pa ne sme vsiljevati drugim.«

»Ni vse tako, kot izgleda.«

»Barva nima pomena.«

»Vse je relativno.«

»Ni važno, kakšen si na zunaj, važno je, kakšen si po duši.«

»Vsake oči imajo svojega malarja.«

